

**КІНЦЕВИЙ ПИСЬМОВИЙ МАТУРАЛЬНИЙ ІСПИТ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Ім'я та прізвище учня/учениці _____ Оцінка _____
Школа Українознавства в місті _____ 22 квітня 2023 року

Призначений час на цей іспит: 90 хвилин.

Усіх точок (балів): 100

ЧАСТИНА А: Напишіть на окремій сторінці есей (обсягом 100 – 150 слів) на одну з поданих нижче тем. Час: 25 хвилин. 20 точки/балі.

1. Як ви думаєте, для чого людям потрібна мова?
2. Наша планета у великій небезпеці. Допоможіть врятувати її. Напишіть свої пропозиції та ідеї, які допоможуть вченим зробити це.
3. Уявіть собі, що ви талановитий архітектор. Перед вами стоїть завдання збудувати країну майбутнього. Це може бути держава, місто, село або ваш будинок. Використайте свою фантазію.

ЧАСТИНА Б: Завдання з граматики. Впишіть відповіді згідно з вказівками.

Час: 50 хвилин. Питання 1 і 4 – по 8 точок, всі інші питання – по 5 точок; разом: 71 точок.

На основі наступного речення виконайте завдання для питань 1 – 3.

***Настане день, і зацвіте калина, і заспівають ніжно солов'ї,
здобуде перемогу Україна, повернуться герої до рідні.***

1. Випишіть частини мови:

Іменники:	
Дієслова:	
Прислівники:	
Прийменники:	
Сполучники:	

2. Випишіть підмети і присудки.

підмети	
присудки	

3. Це речення просте чи складне? Чому це речення так окреслюється?

---

4. Провідмініяйте за відмінками в однині словосполучення *синє небо*.

Відмінок	<i>синє небо</i>
Називний	
Родовий	
Давальний	
Знахідний	
Орудний	
Місцевий	
Кличний	

5. Напишіть нижче подані слова в кличному відмінку однини.

Воїн _____! Козак _____! Рідна мова _____!

6. Впишіть у табличку два приклади з кожної даної групи займенників.

Групи займенників	два приклади названої групи
Особові займенники	
Питальні займенники	
Заперечні займенники	

7. Знайдіть і виправіть правописні помилки у поданих словах:

шісьть _____ багатий _____ бур'як _____

8. Розберіть слова за будовою, згідно з приготовленою таблицею.

Слово	Приросток (префікс)	Корінь	Наросток (суфікс)	Закінчення
<i>пролісок</i>				
<i>мовний</i>				
<i>підставка</i>				

9. Поділіть слова на склади і поставте наголос:

мільйон: _____ щастя: _____ сильно: _____

10. Запишіть подані дієслова у початковій формі (інфінітив):

Дієслово	неозначена форма (інфінітив)
<i>ходжу</i>	
<i>писав</i>	
<i>малюватиму</i>	

11. Від дієслів недоконаного виду утворіть дієслова доконаного виду:

Дієслово недоконаного виду	Дієслово доконаного виду
<i>летять</i>	
<i>перемагати</i>	
<i>читати</i>	

12. Утворіть вищий і найвищий ступені від поданих прикметників чи прислівників:

Прикметник/Прислівник	Вищий ступінь	Найвищий ступінь
<i>високий</i>		
<i>близько</i>		
<i>добра</i>		

13. Утворіть з поданих чисел порядкові числівники вказаного роду та напишіть їх словами:

24 (жіночий рід) – _____

105 (середній рід) – _____

2023 (чоловічий рід) – _____

ЧАСТИНА В: Прочитайте поданий текст. Знайдіть правильну відповідь на кожне питання.
15 хвилин. 5 питань x 2 точки; разом: 10 точок/балів.

Державними символами України є малий герб, прапор і гімн. Державний малий герб України – золотий тризуб на синьому тлі. Він зображується на державних установах, офіційних документах, грошах, кахлях тощо.

Історія тризуба як символу дуже давня. Він зображений на печатці князя Святослава (10 століття). Згодом карбувався на срібних монетах князя Володимира Великого. З одного боку монет зображувався сам Володимир, а з іншого – тризуб і напис: «Володимир на [пре]столі, а се – його срібло». Як символ князівської влади тризуб був поширений на наших землях упродовж кількох століть.

Невідомо, чи був тризуб власним українським символом, чи запозичений у сусідніх народів. Думки дослідників з цього приводу різняться, як і стосовно того, що саме він собою символізує. Дехто вбачає в ньому сокола, ворону, дерево з трьома гілками, вершечок булави, якір, лук із стрілою, шолом, сокиру, рибальське знаряддя. Комусь тризуб нагадує верхівку хлібного колоса, а комусь поєднання трьох природних стихій – повітря, землі й води.

Вчені вважають, що тризуб був символом влади та знаком племінних вождів ще у 6 – 8 століттях. Найдавніші ж археологічні знахідки тризубів сягають першого століття.

1. Який з цих символів є гербом України?
  - а) прапор
  - б) гімн
  - в) тризуб
2. Тризуб був зображений ...
  - а) на прапорі
  - б) у книжках
  - в) на монетах
3. Тризуб є:
  - а) власне українським символом.
  - б) запозичений.
  - в) невідомо звідки виник
4. Що нагадує тризуб?
  - а) дерево
  - б) булаву
  - в) кожен бачить щось своє
5. Тризуб став символом:
  - а) у 18 столітті.
  - б) у 21 столітті.
  - в) у 6 – 8 століттях.